

РЕШЕНИЕ

№ 6364

гр. София, 13.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.10.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Камелия Стоянова

Калин Куманов

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **2005** по описа за **2020** година докладвано от съдия Калин Куманов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е касационно и е по реда на Глава дванадесета, чл.208-228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр.с чл.72, ал.4, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

С Решение от 19.12.2019 г., постановено по НАХД № 19435/2019 г., Софийският районен съд е отменил Заповед за задържане на лице рег.№ 1701/01.09.2017 г., издадена от полицейски орган при 09 РУ-СДВР, с която П. Г. К. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] е задържана за срок до 24 часа на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР.

Недоволен от така постановеното решение е останал административният орган, който с касационна жалба в срока и по реда на чл.211, ал.1 от АПК, чрез юк.П., обжалва същото. Наведените в жалбата касационни основания са допуснато от районния съд съществено процесуално нарушение, както и противоречие с материалноправни разпоредби на закона. Касаторът се оплаква, че неправилно районният съд е разгледал жалбата срещу заповедта в закрито заседание, с което е ограничил правото на органа за участие в процеса и представяне на доазателства. Настоява, че мотивите за издаване на заповедта се съдържат в докладната записка, която се намира в прокурорската преписка, заведена с № 43005/2017 г. по описа на СРП. В тази връзка прилага справка за изпращане на материалите в СРП. Изтъква, че подадената до СРС жалба е била просрочена и правото да се обжалва заповедта е било преклудирано.

Отправеното до касационния съд искане е да отмени решението на СРС, като потвърди заповедта, а при условията на алтернативност - да върне делото за ново разглеждане в СРС. В с.з. касаторът не се явява, а процесуалният му представител юк.П. поддържа жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР. Представя писмени бележки от юк.П. с подробни съображения.

Ответникът по касация – П. Г. К. – в с.з. не се явява и не изпраща представител.

Представителят на Софийска градска прокуратура намира жалбата за основателна и моли за отмяна решението на СРС.

Административен съд-София град, като провери законосъобразността на първоинстанционното решение във връзка с направените от касатора оплаквания, намери следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество, е основателна досежно направеното алтернативно искане, като съображенията за това са следните:

Не следва да бъде споделено оплакването на недопустимост на съдебното решение поради просрочие на жалбата до СРС. Обстоятелството, че обжалваната заповед е издадена на 01.09.2017 г., не води до извода, че същата е връчена на П. Г. К. на същата дата. На гърба на заповедта е попълнена разписка за получаване на същата от К., но не е попълнена дата на получаване. От този факт се налага изводът, че в случая обжалваният административен акт не е връчен по надлежния ред, следователно срок за обжалване на същия не е започнал да тече. Жалба срещу такъв акт, подадена в който и да е момент, не е просрочена. Ето защо съдебното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с жалба против Заповед за задържане на лице рег.№ 1701/01.09.2017 г. на полицейски орган при 09 РУ-СДВР, с която П. Г. К. е задържана за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 09 РУ-СДВР.

Районният съд е приел, че следва да се произнесе по жалбата срещу заповедта за задържане на лице в закрито заседание. СРС е посочил, че административната преписка по издаването на акта се състои само от три писмени доказателства – обжалваната заповед за задържане, декларация и протокол за обиск на лице. За да отмени заповедта, Съдът е приел, че от събраните по делото доказателства не се установяват данни за извършено от лицето престъпление, поради което не са изпълнени предпоставките за приложение на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР.

Съдът е приел жалбата на Е. И. К. /чрез законните й представители/ и И. Л. К. за процесуално недопустима, тъй като тези лица не са задържани с атакуваната заповед и нямат правен интерес от обжалването й, като указаните жалбоподатели не са и пълномощници на задържаното лице. Поради това жалбата Съдът е оставил без разглеждане жалбата на Е. И. К. /чрез законните й представители/ и на И. Л. К. срещу Заповед за задържане на лице рег.№ 1701/01.09.2017 г.

Решението е постановеното при допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила и следва да бъде отменено.

Първоинстанционният съд е обосновал разбирането си, че следва да се произнесе по жалбата в закрито заседание, като е изтъкнал, че в противен случай няма да се изпълни предписанието на законодателя съдът да се произнесе незабавно. Съдът се е позовал на чл.128 и чл.132 АПК, като е приел, че само административните съдилища и Върховният административен съд правораздават по неговите процесуални правила.

СРС е допълнил, че след като районният съд не е сред посочените съдилища и след като със заповедта е наложена ПАМ по чл.22 от Закона за административните нарушения и наказания, то по аргумент от чл.84 ЗАНН следва да приложи най-близкия възможен процесуален ред за разглеждането на жалбата, предвиден в Наказателно-процесуалния кодекс. Съдът е направил аналогия с реда за разглеждане на жалби срещу замените на мерки за неотклонение.

Мотивировката на първоинстанционния съд е неправилна.

Нормата на чл.72, ал.4 ЗМВР гласи, че задържаното лице има право да обжалва законността на задържането пред районния съд по седалище на органа; съдът се произнася по жалбата незабавно, като решението му подлежи на касационно обжалване по реда АПК пред съответния административен съд. Разпоредбата мълчи по въпроса за реда, по който съдът следва да разгледа жалбата - в открито или в закрито заседание, нито посочва приложимия процесуален закон.

Налице е законова празнота, която съгласно чл.46, ал.2 от Закона за нормативните актове следва да се преодолее, като за неуредения случай се приложат други разпоредби, които се отнасят до подобни случаи, стига това да отговаря на целта на акта. В ЗМВР законодателят е непрецизен и не във всички случаи е указал процесуалния ред за оспорване на издадените актове. Ето защо следва да се имат предвид разпоредбите на ЗМВР, уреждащи подобни случаи: чл.64, ал.7; чл.130, ал.5; чл.134, ал.2 и чл.256, ал.1. В тях е предвидена възможност за оспорване на административния акт по реда на АПК. При това положение няма пречка за аналогия на закона, тъй като тя отговаря на целта на акта – да се даде възможност на засегнатите граждани и организации да защитят правата и законните си интереси. Това отговаря и на конституционния принцип за законност, закрепен в чл.4, чл.5, чл.56 и чл.122 от Конституцията. От горното се налага изводът, че в случая е следвало да се приложи редът за оспорване на административния акт, уреден в АПК.

На следващо място следва да бъде приложено и тълкуване на спорния законов текст според правилата на чл.46, ал.1 ЗНА: нормативният акт следва да се тълкува в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България. Целта на закона беше изяснена по-горе, като наред с това касационната инстанция извърши и систематично тълкуване на законовата норма. Историческото тълкуване на чл.72, ал.4 ЗМВР налага да се отбележи още, че преди изменението му с ДВ, бр.77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., жалбите срещу процесните заповеди се разглеждаха от административните съдилища по реда на АПК в открито с.з. Изменението на закона не внесе разлика в същността на съдебното оспорване, а само промени подсъдността му. Ето защо законосъобразното процедиране на районния съд е било да разгледа жалбата в открито с.з.

Не могат да бъдат споделени мотивите на СРС за приложимост на реда по НПК, основани на препращането по чл.84 ЗАНН. Това е така, защото препращането се отнася само за производството пред съда по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления, а в случая задържането на лицето е постановено със заповед. В този ред на мисли вниманието на касационната инстанция специално следва да се насочи към разпоредбата на чл.256, ал.1 ЗМВР. В нея законодателят изрично е предвидил ПАМ да се налагат със заповеди, като оспорване на същите е именно по реда на АПК.

Не на последно по важност място касационната инстанция съобрази, че изискването за разглеждане на жалбите срещу заповеди за задържане в открито с.з. цели

осигуряване и пълно гарантиране правото на защита на всяка от страните в процеса. Следа да се има предвид, че именно при гледането на делото в открито заседание страните на равни основания имат право да представят доказателства и да правят доказателствени искания. Това разрешение е в съответствие с изискването за справедлив съдебен процес, закрепен в чл.6 от Европейската конвенция за правата на човека. Нормата на т.1 от указания нормативен акт прокламира правото на всяко лице, при решаването на правен спор относно неговите граждански права и задължения или основателността на каквото и да е наказателно обвинение срещу него, да получи справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок, от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона.

Налага се изводът, че като е разгледал жалбата в закрито заседание вместо в открито, Софийският районен съд е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила, довело до ограничаване правото на защита на страните в процеса. Това налага съдебният акт да бъде отменен и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на СРС. При новото разглеждане на делото следва да се изискат и приобщят материалите от пр.пр. № 43005/2017 г. по описа на СРП.

При новото разглеждане Съдът следва да се произнесе и по въпроса за разносните пред настоящата инстанция съобразно чл.226, ал.3 АПК.

Така мотивиран и на основание чл.222, ал.2, т.1 от Административно-процесуалния кодекс, Съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 19.12.2019 г., постановено от Софийския районен съд по НАХД № 19435/2019 г.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Софийския районен съд. Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.